



HRVATSKI SABOR
Zastupnica Katica Glamuzina
Zagreb, 6. ožujak 2024.

Predmet: Amandmani na Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona P.Z.E. br. 615

Temeljem članka 196. Poslovnika Hrvatskoga sabora, na Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona, P.Z.E. br. 615, podnosim sljedeće

A M A N D M A N E

AMANDMAN I.

Članak 32. briše se.

Obrazloženje:

Ovim člankom koji uvodi novi članak 307a, predlaže se Hrvatskom saboru da napravi presedan kakav demokratske zemlje, članice EU, svakako ne bi smjele raditi. Kažnjavanje bilo kojeg građanina zbog upozoravanja na nepravilnosti u postupcima istraga ili na zataškavanja koruptivnih radnji, je suprotno načelima transparentnosti, pravednosti i pravde u upravljanju državom.

Obzirom na trenutak i način na koji je premijer najavio ove izmjene i dopune Kaznenog zakona, jasno je da se one ne rade u interesu javnosti već u interesu prikrivanja korupcije.

AMANDMAN II.

Na članak 28.

Stavci 1. i 2. u izmijenjenom članku 205. mijenjaju se i glase:

„(1) Tko usmrti životinju bez opravdanog razloga ili je teško zlostavlja, nanosi joj nepotrebne boli ili je izlaže nepotrebним patnjama, te tko uzgaja, proda ili preda drugome psa za borbe, obučava

pse za borbe, organizira borbe pasa, oglašava borbe, organizira kladenje ili sudjeluje u kladenju u vezi s borbama pasa, kao gledatelj prisustvuje borbama pasa ili omogućava prisustvovanje maloljetnoj osobi, kaznit će se kaznom zatvora do tri godine.”

„(2) Tko kazneno djelo iz stavka 1. ovoga članka počini iz koristoljublja, bezobzirne osvete, mržnje, radi snimanja i distribuiranja videomaterijala ili iz drugih niskih pobuda ili ako su kaznenim djelom iz stavka 1. ovoga članka prouzročene teške tjelesne ozljede, teško narušavanje zdravlja ili smrt životinje, kaznit će se kaznom zatvora do pet godina.”

Stavci 3. i 4. ostaju nepromijenjeni.

Obrazloženje:

Borbe životinja kategorizirane su kao prekršaj, no bez propisane kazne, pa se u praksi mogu djelomično sankcionirati samo kroz općenite odredbe i nedovoljno visoke kazne propisane člankom 205. Kaznenog zakona, bez mogućnosti sankcioniranja onih koji sudjeluju kao gledatelji i uzgajivači/prodavatelji pasa za borbe, što potiče recidivizam.

Borbe pasa dio su organizirane, ponekad i međunarodne, mreže kriminala, što uključuje uzgoj, prodaju i obučavanje pasa za tu svrhu, pri čemu su psi podvrgnuti napornim i nasilnim treninzima, mučenju i krvoločnim borbama, koje završavaju ozljedama i smrću pasa, jer ne mogu imati adekvatne veterinarske intervencije obzirom da se radi o ilegalnim događanjima

Organizatori, ujedno i vlasnici borbenih pasa, distribuiraju videosnimke borbi reklamirajući ovu krvavu rasonodu., a ako i kada su psi spašeni i oduzeti, njihova rehabilitacija u ionako već prepunim skloništima je duga. To predstavlja veliki trošak lokalnim zajednicama koje su dužne financirati rad skloništa za životinje, trošak stručnjaka koji rade na resocijalizaciji pasa, a takvi psi teže su udomljivi ili ostaju doživotno neudomljivi i na teret skloništa.

Neke druge države, npr. Kanada, počinitelje sankcionira kaznom zatvora do pet godina, Mađarska s tri do pet godina zatvora, Švicarska također zatvorskom kaznom, kao i Crna Gora u kojoj je odredbama Krivičnog zakonika od prosinca 2023. godine propisana kazna zatvora do tri godine.

Razvili su se novi pojavni oblici zlostavljanja životinja koji svojom težinom i društvenom opasnošću zahtijevaju znatno strože kažnjavanje. Za usporedbu, sada je npr. za kazneno djelo „Oštećenje tuđe stvari” propisana kazna zatvora do pet godina, dok je i za najgore mučenje i ubijanje životinja (živih bića) maksimalna kazna godinu dana. Gornja granica kazne zatvora od samo jedne godine dovodi i do kratkog zastarnog roka.

AMANDMAN III

Na članak 29.

U dodanom članku 205.a stavak 1 mijenja se na način da glasi:

„Tko napusti domaću životinju, kućnog ljubimca ili uzgojenu divlju životinju i druge životinje držane pod nadzorom čovjeka s ciljem da je se trajno riješi, kaznit će se kaznom zatvora do jedne godine.“

Obrazloženje:

Niz europskih zemalja u svojem zakonodavstvu predviđa napuštanje životinja kao zasebno kazneno djelo (Kanada, Finska, Švedska, Francuska, Sjeverna Irska, Mađarska) ili, ako ga svrstava u sferu prekršaja, predviđa i zatvorsku kaznu za počinitelje (npr. Švicarska). Napuštajući životinju odnosno ostavljajući ju bez hrane i vode, izloženu raznim opasnostima u gradu ili prirodi (pretjerane vrućine ili hladnoća, opasnost od vozila, stradavanje od drugih životinja), počinitelj je svjestan da životinja ne može preživjeti sama i pristaje na takvu posljedicu. Pritom je također svjestan da smrt od gladi, žeđi ili smrzavanja ne nastupa odmah, nego uključuje dugotrajnu patnju i agoniju. Također, napuštene domaće životinje nekontrolirano lutaju po gradovima i selima ugrožavajući sudionike u prometu, zdravlje i tjelesni integritet ljudi. Jedinice lokalne samouprave izdvajaju velika sredstva za izgradnju skloništa i zbrinjavanje napuštenih životinja. Mnogi napušteni psi ostaju u skloništu godinama, pa čak i doživotno, što dovodi do visokih troškova hrane i liječenja pasa te zahtijeva zapošljavanje odgovarajućeg stručnog osoblja, a troškove snosi cijela društvena zajednica.

Napuštanje životinja je prekršaj propisan odredbom Zakona o zaštiti životinja, koja omogućava da se prekršajno kažnjava čin napuštanja životinja počinjen i nehajno i s namjerom. Napuštanje životinja sankcionira se kao kazneno djelo kada je počinjeno s namjerom počinitelja, što se postiže predloženom formulacijom „s ciljem da je se trajno riješi” i time se razlikuje od prekršaja napuštanja životinja. Da bi se napravila distinkcija između kaznenog djela i prekršaja kada se radi o napuštanju životinja, nije potrebno uvoditi izričaj „neopravdano i kroz dulje vrijeme”, već ga treba izbrisati jer je dovoljno da se kazneno djelo formulira na način da iz njega slijedi da se može počinuti samo s namjerom, ne i nehajno. Osim toga, izričaj „neopravdano i kroz dulje vrijeme” protivan je svrsi zbog koje se napuštanje životinja uopće uvodi kao kazneno djelo i sam po sebi nejasan. Formulacija „neopravdano” sugerira da postoji i opravdan razlog za napuštanje životinje, što nikada nije točno. Ako netko iz bilo kojeg razloga ne može više skrbiti za životinju, ne mora ju odvesti u šumu i tamo ostaviti, već ju može odvesti u sklonište za životinje. Dakle, nema nikakve potrebe za napuštanjem životinje i ne postoji opravdan razlog da napuštanje životinja ne bude kazneno djelo. Jednako tako, i formulacija „kroz dulje vrijeme” nema smisla. Čin napuštanja je trenutačan, a ne dugotrajan proces, koji bi trajao tjednima, mjesecima ili godinama. Ako osoba psa odveze u šumu s namjerom da ga tamo ostavi i odveze se kući, čin napuštanja izvršen je u onom trenutku kada je osoba, postupajući s voljom i znanjem da psa napušta i da takvu svoju radnju želi, počinila kazneno djelo napuštanja životinja. Nemilosrdnost s kojom postupa počinitelj ukazuje na njegov visok stupanj kriminalne volje, a time i na društvenu opasnost. Zato je jako važno uvođenje novog kaznenog djela napuštanja životinja.

Stavci 2. i 3. ostaju nepromijenjeni.

AMANDMAN IV.

U članku 15. kojim se iza članka 111. dodaje naslov iznad članka i članak 111.a, u naslov članka 111.a dodaju se riječi „rodno utemeljeno“, te naslov glasi „Rodno utemeljeno teško ubojstvo ženske osobe“.

Dodatno, u stavku 2. članka 111.a briše se riječ „bliskoj“ i mijenja riječju „ženskoj“.

Obrazloženje:

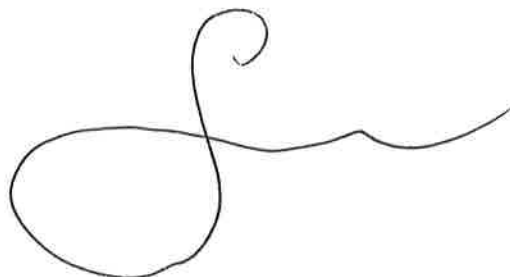
Obzirom da femicid nije svako teško ubojstvo ženske osobe, već ono koje je rodno utemeljeno, važno je da naslov članka reflektira ono što je navedeno u prvom stavku.

Dodatno, rodno utemeljeno teško ubojstvo ženske osobe se ne počinjava samo prema bliskoj osobi, te je zbog toga važno maknuti tu odrednicu iz teksta kako bi spriječili izbjegavanje adekvatne karakterizacije ovog zločina onda kad je počinjeno prema ženi s kojom počinitelj nije bio blizak.

Obrazloženje:

Brojne su vrste femicida prepoznate od raznih svjetskih asocijacija (od UN-a pa niže) i civilnih udruga. Međutim, gore priložena klasifikacija je najuža i ne bi trebalo biti problematično unijeti ju u Kazneni zakon, kako bi se sudionicima u pravosudnim postupcima olakšalo prepoznavanje ovog zločina.

Katica Glamuzina

A handwritten signature in black ink, consisting of a large, stylized initial 'G' followed by a series of connected loops and a horizontal line extending to the right.